

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/295/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918201481
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6918201481.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanej H. H., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom T. Š. M. S. XXXX/X, XXX XX M. G., o zaplatenie 4.550,70 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9Csp/47/2018-49 zo dňa 11. júna 2018 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu zamietol (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaná **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 11. júna 2018 zastavil konanie v časti zaplatenia 565,- Eur a pripustil zmenu žaloby (prvý výrok), žalobu zamietol (druhý výrok) a žalovanej nepriznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania (tretí výrok).

1.1. Z dôvodov rozsudku vyplýva, že predmetom konania bolo zaplatenie istiny 4.550,70 Eur s príslušenstvom titulom uzatvorenej zmluvy o úvere zo dňa 15.03.2012. Žalovaná namietla premĺčanie nároku. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobca Poštová banka, a. s. so žalovaným uzavreli zmluvu o úvere dňa 15.03.2012, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 5.200,- Eur, kde RPMN bola vo výške 20,74 %, priemerná hodnota RPMN 18,77 % a celkové náklady predstavovali 3.577,14 eur. Plnenie bolo dohodnuté v 72 mesačných splátkach vo výške 130,07 Eur, výška úrokovej sadzby 19 % ročne, dátum prvej splátky 20.04.2012 a dátum konečnej splatnosti úveru 20.03.2018. Keďže žalovaný si neplnil podmienky vyplývajúce zo zmluvy o úvere, žalobca pristúpil k predčasnému zosplateniu úveru v celom rozsahu k 02.03.2015, pričom žalovaného vyzval na úhradu zostatku úveru s príslušenstvom do 10-tich kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy. Výzva žalovanému bola doručená 11.03.2015.

1.2. Po citácii § 53 ods. 1, § 53 ods. 5, § 52 ods. 3 tretej vety, § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie konštatoval spotrebiteľský charakter uzatvorenej zmluvy, ktorej ustanovenia sa musia vždy vykladať v prospech spotrebiteľa. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Okresný súd prednostne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa mali inak použiť normy obchodného práva v zmysle ustanovenia § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, ktoré nadobudlo účinnosť 01.05.2014, pretože právne predpisy, ktorých súčasťou je, nemajú prechodné ustanovenia. Od ich účinnosti sa preto vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom v súlade

s rozhodnutím NS SR sp. zn. 3MCdo 14/2014. Žaloba bola podaná elektronicky na okresnom súde dňa 13.04.2018, úver bol zosplatený 02.03.2015 a nasledujúci deň žalobca mohol uplatniť svoj nárok na súde. Aj keby počiatok premlčacej lehoty nastal uplynutím 10 kalendárnych dní na vyrovnanie zostatku poskytnutých žalobcom vo výzve z 02.03.2015, doručenej žalovanému 11.03.2015, žalobca by mohol svoje právo uplatniť na súde prvýkrát 22.03.2018; žaloba bola podaná 13.04.2018, teda opäť po uplynutí premlčacej doby.

1.3. Žalobca podaním zo dňa 05.06.2018 zobral žalobu späť v časti zaplatenia 565,- eur, ktoré predstavovali úhrady žalovaného započítané do úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 31.10.2017 a v tom smere aj zmenil svoju žalobu. Okresný súd konštatoval, že vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby konanie v časti zaplatenia 565,- Eur zastavil s poukazom na ustanovenie § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) a zároveň s poukazom na ustanovenie § 140 ods. 1 C.s.p. a § 142 ods. 1, 2 C.s.p. pripustil zmenu žaloby.

1.4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p., nakoľko žalovaná mala plný úspech v konaní, trovy konania si však neuplatnila, a preto jej okresný súd voči žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) podal prostredníctvom svojho zástupcu proti výroku o zamietnutí žaloby (druhý výrok) rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h) Civilného sporového poriadku navrhnuť, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne aby žalobe vyhovel a žalovanej uložil povinnosť nahradiť trovy konania.

2.1. Namietol správnosť záveru súdu prvej inštancie o premlčaní nároku vychádzajúc z § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že právna úprava má zabezpečiť ochranu spotrebiteľa pred zmluvným vzťahom, v ktorom sú dojednané podmienky v neprospech spotrebiteľa. Zákonnú úpravu týkajúcu sa premlčania, obsiahnutú v Obchodnom zákonníku, nemožno považovať za zmluvnú podmienku. Pokiaľ strany sporu uzatvorili platnú zmluvu o úvere podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, na ich zmluvný vzťah je potrebné aplikovať režim Obchodného zákonníka aj v časti premlčania jednotlivých nárokov a postupovať podľa § 391 ods. 1 a § 397 Obchodného zákonníka (poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave z 27.11.2012 sp. zn. 9Co 224/2011 alebo Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 04.07.2013 sp. zn. 16Co 277/2013). Uviedol, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru 11.07.2014, čo oznámil dlžníčke listom z toho istého dňa odovzdaným na poštovú prepravu dňa 04.07.2014, ako vyplýva z poštového podacieho hárka. Zásielka sa považovala za doručenie dlžníčke 17.07.2014 a od nasledujúceho dňa začala plynúť 10-dňová lehota na dobrovoľné splnenie záväzku, ktorej koniec pripadol na 27.07.2014. V omeškaní s plnením dlhu bola ku dňu 28.07.2014. Žaloba bola na súde podaná 27.07.2017, t. j. v trojročnej premlčacej dobe. Žalobca podal žalobu včas, súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Súd, ktorý rozhoduje po zmene judikatúry, nemôže vedome aplikovať nesprávny judikatúrou prekonaný názor (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 198/2017 z 19.03.2018).

2.2. V ďalšej časti odvolania sa zaoberal limitmi ochrany spotrebiteľa vychádzajúc z rozhodnutia NS ČR sp. zn. 23Cdo 1201/2009 a z odlišného stanoviska podpredsedu Ústavného súdu SR JUDr. Milana Lalička v bližšie neoznačenom rozhodnutí.

3. Po začatí odvolacieho konania žalobca podal návrh na zmenu žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávok z 20.06.2018. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 11Co 295/2018-82 z 29. októbra 2018 rozhodol, že na miesto žalobcu Poštová banka, a. s., Bratislava v zmysle § 80 C. s. p. vstupuje BENCONT COLLECTION, a. s., Bratislava.

4. Žalovaná možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu nevyužila (§ 373 ods. 3 C.s.p.).

5. Na základe odvolania podaného včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 C.s.p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) vec prejednal v rozsahu určenom ustanovením § 379 C.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) C.s.p.. Z dôvodu, že odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa pri posudzovaní sporu zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej

inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C. s. p.). Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) s poukazom na § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa v zásade stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie, ktoré je logické a presvedčivé, odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p.. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobcu v odvolaní odvolací súd doplnil ďalšie dôvody.

6. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

7. Nosnou časťou odvolania bola argumentácia odvolateľa o potrebe posudzovania právneho vzťahu strán sporu, vrátane premlčania, podľa ustanovení Obchodného práva. Argumentoval tým, že právna úprava premlčania je zákonom upravená, nejde o úpravu zmluvných podmienok, na ktorú je možné aplikovať § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že súd prvej inštancie aplikoval občianskoprávnu úpravu premlčania v zmysle § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, čo odvolateľ výslovne nespochybnil. Odvolací súd sa v zmysle tohto ustanovenia stotožňuje s dôvodmi okresného súdu. V zhode s rozsudkom NS SR zo dňa 21. apríla 2015 sp. zn. 3 MCdo 14/2014 udáva, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Ako ďalej konštatuje najvyšší súd, toto ustanovenie nadobudlo účinnosť 01. mája 2014 a právny predpis, ktorého je súčasťou nemá prechodné ustanovenia. To znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

8. Pozornosti odvolacieho súdu neunikli odvolateľom tvrdené časové súvislosti sporu, z ktorých má vyplývať nepremlčanie nároku, uvedené v odvolaní (napr. údaj o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru 11.07.2014, alebo údaj o podaní žaloby dňa 27.07.2017) a ich rozpor s jeho tvrdeniami prednesenými v konaní (v žalobe žalobca za deň vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru označil 02.03.2015) a skutočnosťou, že žaloba bola podaná 13.04.2018.

9. Výrok rozsudku okresného súdu o zastavení konania v časti zaplatenia 565,- Eur a pripustení zmeny žaloby (prvý výrok) nebol odvolaním napadnutý, preto zostáva nedotknutý (§ 367 ods. 2 C.s.p.).

10. Aj keď odvolateľ podal odvolanie proti druhému výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ide o výrok, od rozhodnutia o ktorom je závislý (§ 379 písm. a) C.s.p.) výrok o náhrade trov konania (tretí výrok). Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzal zo správnych skutkových zistení (úspech žalovanej v konaní v celom rozsahu) a aplikoval správne ustanovenie zákona (§ 255 ods. 1 C.s.p.), preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny aj v tejto časti.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. Žalovaná bola úspešná aj v odvolacom konaní, preto jej odvolací súd voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.). Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).